

NEHEMÍAS

(Neemía)

Neemía rü natanüxügüçax nayumüxê

1 ¹Rü ñaa nixí i chauchiga i choma i Neemía ya Acaría nane nax chixíxü. Rü yexguma 20 ga tauncü äëxgacü yixíxgu ga Artayére rü meama Quiréuarü tauemacügu (diciembre), rü choma ga Neemía rü ñane ga Chúchawa chayexma. ²Rü chauxütawa nangu ga chauenexê ga Ananí namaxã ga ñuxre ga yatügü ga Yudáanewa ne íxü. Rü yexguma chayoxnie ga nüxna nax chacaxaxü nachiga nax ñuxácü ínangupetüxü ga Yerucharéüwa, rü ñachagürü: “¿Ñuxácü nüxü ínangupetüxü i ngéma? Rü yema Yudiütanüxügü ga Yudáanegu rüchoxü çrü mea nüxü nangupetüxü rü ëxna tama?” ñachagürü. ³Rü nümagü rü choxü nangäxügü rü ñanagürügü: “Ngéma rü tama aixcüma mea inixü. Rü ngéma duüxügü i Yudáanegu rüchoxü rü poraäcü núxü ningegü rü chixexü nüxü naxüpetü. Rü ngéma natapüx ya yima tórü ñane ya Yerucharéü rü nanaxaixrügumaraxütama ga nagu nax napogüexü, rü yema natapüxarü íäxgü ga ínaguxü rü taütama nimexêëgü”,

ñanagürügü. ⁴Rü yexguma yemaxü chaxínügu rü poraäcü choxü nangüx rü chaxaxu. Rü ñuxre ga ngunexü rü chaxaure rü Cori ya Tupanamaxã chidexa. ⁵Rü ñachagürü nüxü: “Pa Cori Pa Tupana ya Daxücüäx, cuma rü Tupana ya guxäétüwa ngëxmacü quixí, rü cuxäücüma. Rü taguma naxüchicüxü i ngéma nüxü quixuxü, erü cuma rü namaxã quixaixcüma i ngéma duüxügü i cuxü ngechaügüxü rü yanguxêëgüxü i curü mugü. ⁶Rü ngëmacax i ñuxma rü cuxü chacaxaxü nax choxü nüxü cuxínüxü i ñaa chorü yumüxê i chütacü rü ngunecü cumaxã nüxü chixuxü naxçax i ngéma curü duüxügü i Iraétanüxügü. Rü nüxü chacuax nax cupexewa chixexü taxüxü i toma i Iraétanüxügü, rü woo i choma rü chautanüxügü rü cupexewa chixexü taxügü. ⁷Rü cupexewa poraäcü chixexü taxügü, erü tama tayanguxêë i ngéma curü mugü rü curü ucüxëgü ga curü duü ga Moichéwa tomaxã nüxü quixuxü. ⁸⁻⁹Rü nüxna nacuaxächí i curü ore i Moichémaxã nüxü quixuxü! Erü cuma rü nüxü quixu rü ngëxguma toma chixexü cupexewa taxüxgu rü tá togü i

nachixüanegügu toxü cuwoonemare, natürü ngëxguma chi wena cuxcax tawoeguxgu rü aixcuma nagu tamaxëgu i curü mugü, rü woo ñoma i naane íyacuáxügu tawoonegu, rü cuma rü chi tochixüanecax toxü cuyagagü, rü ngëma nachica i üünexü i cumatama nüxü cuxunetaxü nax nawa cungexmaxüwa wenaxarü toxü cugagüxücax. ¹⁰Toma rü curü duüxügü i curü puracütanüxü tixügü, yerü cuma rü curü poramaxä torü uanügümeëwa toxü ícungüxüëxë. ¹¹Pa Corix, cuxü chachixewe nax choxü nüxü cuxinüxücax i ñaa chorü yumüxë i cumaxä nüxü chixuxü i chomax nax curü duüxü chixixü. Erü ngëma chorü ngüchaü i nagu charüxünüxü nixi nax cuxü chicuaxüüxü. Rü ngëxgumarüxü ta cuxna naxcax chaca nax choxü curüngüxüëëxü nax chomaxä namecümamaxücax ya äëxgacü”, ñachagürü.

**Artayére rü Neemíaxü ningex nax
Yerucharéüwa naxüxücax**

2 ¹Rü yexguma ga choma rü äëxgacü ga Artayérepáüarü üacuxüruxü chixi. Rü wüxi ga ngunexü ga Misáüarü tauemacügu (abril) ga yexguma Artayére marü 20 ga taunecü äëxgacü yixixgu, rü naxpáxü bínuxaxä chaxüäcuyane rü nüma ga äëxgacü rü choxü nadawenü ga nax changechaüchametüxü. Rü yemacax choxna naca rü ñanagürü: ²“Cuxü chadau nax cungechaüchametüxü. ¿Taxacü cuxü nangupetü? Tama cuwa nangox nax quidañawexü. ¿Rü ngëmacax taxacü cuxü nangexma? ¿Ëxna wüxi i guxchaxü?”, ñanagürü

choxü. Rü yexguma ga choma rü poraäcü chamuü. ³Rü äëxgacüxü changäxüga rü ñachagürü: “Pa Äëxgacü iGuxüguma namaxü! ¿Ñuxäcü chi i tama changechaüxü? Erü yima ñane ya chaunatügü nagu taxgüne rü nachicaxicatama nixi, rü natapüxarü iäxgü rü ínanagu”, ñachagürü. ⁴Rü nüma ga äëxgacü rü choxna naca rü ñanagürü: “¿Taxacüwa i cuxü charüngüxüëëxü?” ñanagürü. Rü yexguma ga choma rü Tupanamëxëgu chaugü chaxü. ⁵Rü äëxgacüxü changäxüga rü ñachagürü: “Ngëxguma chi cuxcax namexgu, Pa Äëxgacü, rü choxü curüngüxüëëchaüxgux, rü cuxna chaca, Pa Äëxgacü, nax Yudáanewa choxü cumuxü nawa ya yima ñane ya chaunatügü nagu taxgüne, nax ngëmaäcü wena chanamëxëëxücax”, ñachagürü. ⁶Rü ngüma ga äëxgacümax rü nacüwawa irüto. Rü nüma ga äëxgacü rü choxna naca rü ñanagürü: “¿Ñuxre i ngunexü tá icuyarütaxuxü nax ngëma cuxüxü? ¿Rü ñuxgu tá cutáeguxü?” ñanagürü. Rü choma rü namaxä nüxü chixu ga ngunexü ga nagu tá chatáeguxü. Rü yexguma ga nüma rü yéma choxü namu. ⁷Rü yema to ga naxcax íchacaxaxü nixi ga choxna naxäxü ga wüxi ga popera naxcax ga yema äëxgacügü ga taxtü ga Eufrátëarü tocutüwa yexmagüxü nax yemaacü norü naanewa mea choxü namupetügüxücax ñuxmata Yudáanewa changu. ⁸Rü to ga popera ga naxcax íchacaxaxü, rü Achácax nixi. Rü nüma nixi ga äëxgacüarü naixnecüarü dauruxü yixixü. Rü yema poperawa rü äëxgacü nüxna naxäga nax mürapewa choxna

tanaxãxũcax nax ngẽmamaxã
chanamexẽẽxũcax i norũ ãxgũ ya yima
Tupanapataarũ dauxũtaechica rũ ngẽma
ïanearũ poxeguxũarũ ãxgũ, rũ yima
ïpata ya nawa tá changexmane. Rũ
nũma ga ãëxgacũ rũ choxna nanaxã ga
guxũma ga yema naxcax íchacaxaxũ,
yerũ Cori ya Tupana rũ poraãcũ choxũ
narũngũxẽ. ⁹Rũ yexguma taxtũ ga
Eufrátearũ tocutiwa yexmagũxũ ga
ãëxgacũgũxũtawa changuxgu, rũ nũxna
chanana ga yema poperagũ ga ãëxgacũ
ga Artayére yéma mugũxũ. Rũ choxũ
ínixũmũcũgũ ga ñuxre ga churaragũarũ
ãëxgacũgũ namaxã ga norũ churaragũ
ga cowarutagu íxũ. ¹⁰Natũrũ yexguma
Chaũbára ga Oróũtanũxũgũarũ ãëxgacũ,
rũ Tobía ga Amóũtanũxũgũarũ ãëxgacũ
nũxũ cuaxgũgu nax íchanguxũ, rũ
poraãcũ nanue yerũ nũxũ nacuaxgũ nax
chautanũxũgũ ga Iraéanecũãxgũarũ
ngũxẽewa nax chaxũxũ.

Wena nanamexẽë ga Yerucharéũtapũx

¹¹⁻¹²Rũ dũxwa Yerucharéũarũ ïanewa
changu. Rũ yexguma tomaepũx ga
ngunexũ yéma chayexmagu, rũ chũtacũ
rũ ícharũda. Rũ choxũ nixũmũcũgũ ga
ñuxre ga yatũ nax ítayadaugũxũcax ga
guma ïanearũ poxeguxũ. Natũrũ
taxúemaama nũxũ chixu ga yema
Tupana chauãewa nguxẽẽxũ nax
taxacũcax Yerucharéũwa chaxũxũ. Rũ
chaxicatama búruétũgu chixũ. ¹³Rũ
yematama chũtaxũgu rũ Ngategu
ãégaxũ ga ãxwa íchayaxũxũ rũ
Dragóũarũ Puchuwaama chaxũ ñuxmata
Guxchirearũ ãxwa changu. Rũ meama
chanangugũ ga yema natapũx ga guma
Yerucharéũarũ poxeguxũ ga nagu

napogũexũ rũ norũ ãxgũ ga ínaguxũ.
¹⁴Rũ ñuxũchi ichixũchigũ ñuxmata
Dexá i Chuchuxũgu áégaxũ ga ãxwa
changu ga ãëxgacũarũ puchu
íyexmaxũwa. Natũrũ ga chorũ búru rũ
taxuacũma naétũwa naxũpetũ ga yema
natapũxarũ puexũ. ¹⁵Rũ yexguma rũ
taũtama ningune. Rũ yema ngatexũwa
dauxũ chaxĩ rũ yéma chayangugũ ga
yema natapũx. Rũ yemaacũ nũxũ
íchayaxũegu ga guma ïanetapũx, rũ
wenaxarũ Ngategu áégaxũ ga ãxwa
chixũcu. ¹⁶Rũ guma ïanearũ ãëxgacũgũ
rũ tama nũxũ nacuax ga ngextá nax
chaxũxũ rũ taxacũcax yéma chaxũxũ.
Yerũ taxũta yema chacherdótegũmaxã,
rũ ïanearũ ãëxgacũgũmaxã, rũ
puracũtanũxũmaxã, rũ yema togũ ga
Yudfugũmaxã nũxũ chixu nax taxacũcax
Yerucharéũwa changuxũ. ¹⁷Rũ yemacax
chanangutaquexexẽ ga yema duũxũgũ
rũ ñachagũrũ nũxũ: “Pema meama nũxũ
pecuax nax wũxi i guxchaxũwa
ingexmagũxũ, rũ daa ïane ya
Yerucharéũ rũ nachixe, rũ natapũxarũ
ãxgũ rũ ínagu. iRũ ngĩxã wũxigu
tanamexẽë ya daa ïanearũ poxeguxũ
nax ngẽmaãcũ marũ tama wũxi i
cugũruxũ íxgũxũcax!” ñachagũrũ. ¹⁸Rũ
yexguma namaxã nũxũ chixuxgu nax
ñuxãcũ Tupana poraãcũ choxũ
rũngũxẽẽxũ rũ yema ore ga ãëxgacũ ga
Artayére chomaxã nũxũ íxuxũ, rũ nũma
ga duũxũgũ rũ choxũ nangãxũgagũ rũ
ñanagũrũgũ: “iNgĩxã itanaxũgũ nax
namexẽẽxũ ya daa ïanearũ poxeguxũ!”
ñanagũrũgũ. Rũ inanaxũgũe ga nax
napuracũexũ. ¹⁹Natũrũ yexguma
Chaũbára ga Oróũtanũxũgũarũ ãëxgacũ,
rũ Tobía ga Amóũtanũxũgũarũ ãëxgacũ,

rü Yechéü ga Árabé ixixü nüxü
cuáchigagu ga yema puracü rü toxü
nacugü rü togu nidaucüraxügü. Rü
toxna naca rü ñanagürügü toxü:
“¿Taxacü ípexü? ¿Ëxna nagu perixínüe
nax tama âëxgacüga pexínüexü?”
ñanagürügü. ²⁰Natürü ga choma rü
chanangâxüga rü ñacharügü: “Nüma ya
daxücüâx ya Tupana rü tá toxü
narüngüxê. Toma i norü duüxügü rü
itanaxügü nax tanamexêëxü ya daa
ñanearü poxeguxü. Natürü i pemax rü
nataxuma i taxacü i pexna üxü nawa i
ñaax puracü”, ñachagürü nüxü.

.....

Norü uanügü nüxü nacugü ga Yudfugü

4 ¹Rü yexguma nüma ga Chaübára
nüxü ñnuchigagu ga nax
namexêëgüaxü ga guma ñanearü
poxeguxü, rü nanu rü norü numaxâ
toxü nacugü. ²Rü ñanagürü napexewa
ga namücügü ga Chamáriaciâx ga
churaragüarü âëxgacügü: “¿Taxacügu
narüxínüe i ngëma Yudfugü i taiyamaxâ
yuechaüxü? ¿Rü nüma nagu naxínüegu
rü chi wena nüxü tanaxüxêë nax
naxüna norü Tupanacax nadajü rü
ínaguxü? ¿Ëxna nagu naxínüegu rü
wüxi i ngunexügu tátama nüxü nagux i
ngëma puracü i naxügüxü? ¿Ëxna
ngëma naxtapüx i ngëxma äuxchitaxü i
marü ixaexüwa tátama nadeaxü ya
ngexwacaxücü ya nutagü?” ñanagürü.
³Rü naxütawa nayexma ga Tobía ga
Amóütanüxü. Rü nüma rü ñanagürü ta:
“ÍDücax i ngëma naxtapüx i naxügüxü!
Rü wüxi i cugüruxü nixí. Erü woo wüxi
i ngowa daxü nawa ñxgu rü tá
nayawaxtapüxêë”, ñanagürü.

Neemíaarü yumüxê

⁴Rü yexguma ga chomax, rü
chayumüxê rü Tupanamaxâ chidexa rü
ñachagürü: “Pa Torü Tupanax inüxü
naxínü nax ñuxâcü toxü nacugüexü!
iËcü naxcaxtama natáeguxêë i ngëma
namaxâ toxü nacugüexü, nax ngëmaâcü
norü uanümexêgu nayixixüçax rü to i
nachixüanewa nagagüaxüçax!”
ñachagürü.

.....

Norü uanügü nanaxâxünegü

⁶Rü nawa tapuracüeama ga yema
ñanetapüx ga marü ngâxügu ixixü ga
nax naxüxü. Rü nüma ga duüxügü rü
norü ngüchaümaxâ napuracüe. ⁷Natürü
yexguma torü uanügü ga Chaübára rü
Tobía rü yema Árabegü, rü
Amóütanüxügü, rü Adóütanüxügü nüxü
ñnuegu nax mea iyaxüxü ga yema
puracü ga Yerucharéüarü
poxeguxütapüxwa rü yema
âxmaxétügüxü rü marü nax
nañaxtagüâxü, rü nümagü ga yema
uanügü rü poraâcü nanue. ⁸Rü guxüma
ga nüma rü wüxigu nügümaxâ nagu
narüxínüe nax Yerucharéüçax
íyaxüâchixü nax nagu napogüexüçax ga
naxtapüx. ⁹Rü yexguma ga toma rü
tayumüxêgü, rü Tupanana taca nax toxü
nangüxêëxüçax. Rü ñuxüchi
daxütaeruxü itamugü nax chütacü rü
ngunecü nadauxütaegüxüçax nax
yemaacü togü ítapoxüxüçax. ¹⁰Rü
nümaxü ga yema Yudáanecüâxgü ga
yema puracümaxâ icuaxgüxü rü
nidexagü rü ñanagürügü: “Rü ngëma
puracütanüxü i nuta ínanugüxü rü

marü nipae erü namuxüchima ya nuta ya äñxchitacü, rü ngëmaäcü tagutáma tüxü name i ngëma naxtapüx”, ñanagürügü. ¹¹Rü yema torü uanügü rü nagu narüxínüe nax taxüchima nüxü tacuaxgüxü rü nüxü tadauxü ga yexguma chi bexma totanügu nachocüxgux nax toxü nadaixüçax, rü yemaacü nax íyachaxächigüxëëäxüçax ga yema puracü. ¹²Natürü yema totanüxügü ga torü uanügiarü ngaicamagu pegüxü rü muexpüxcüna tomaxä nüxü nayarüxugüe, rü yema torü uanügü rü guxücüwawa toxçax nax íyaxüächichaüxü. ¹³Rü yemaçax ga choma rü chanamu ga duüxügü nax nügütanüxügüchigüäcü nügü iyanuxüçax ga yema naxtapüxpechitagu ga ínanuxchanexüwa rü ínaxäxmaxetüchigüxüwa, rü taramaxä, rü wocaemaxä, rü würamaxä ixäxnexü nax yemamaxä nügü ínapoxügüxüçax. ¹⁴Rü yexguma nüxü chicuaxächigu ga nax namuüexü ga duüxügü, rü nüxna chaxu ga guxüma ga äëxgacügü rü duüxügü nax chomaxä nangutaquexegüxüçax, rü ñachagürü nüxü: “¡Taxü i pemuüexü! ¡Rü nüxna pecuaxächie rü nüma ya Tupana rü poraxüchicü rü üünecü nax yixüxü! Rü ngëmacax name nixí nax ípemexü nax perü uanümaxä pegü pedaxü rü ípenapoxüxü i pemüçügü, rü petanüxügü rü pepatacüäxgü”, ñachagürü nüxü. ¹⁵Rü yexguma torü uanügü nüxü cuáxchigagügu ga toma rü marü nüxü nax tacuáxü ga yema nagu naxínüexü, rü Tupana rü marü toxü ínapoxüxü, rü yemaçax ga nümagü rü toxna nixígachitanü. Rü toma rü naxçax

tawoegu ga nawa nax tapuracüexü ga yema íanearü poxeguxütapüx. ¹⁶⁻¹⁷Natürü yexgumaüçüxü rü ngäxütücumü ga duüxügü napuracüe rü yema totücumü rü nadauxütaegü ga meama ixäxnexü wocaemaxä rü würamaxä. Rü nanangaxcu ga norü poxüruügü ga escüdügü, rü nacüxcu ga naremüarü poxüruxü. Rü yema norü äëxgacügü ga Yudáanecüäxgü rü natanügu naxägü rü ínamemare nax nüxna nadaugüxü ga yema duüxügü ga íanetaxpüxwa puracüexü. Rü yema togü ga puracütanüxügü ga nutaarü nugüruügü rü napuracüeama, natürü äxneäcüma nananugüama ga nutagü. ¹⁸Rü guxüma ga yema puracütanüxügü rü nügücüwawa nanatuxëxë ga norü tara. Rü yema cornéaarü cueruxü rü chauxütawatama nayexma nax yemaacü nüxü natauxchaxüçax nax paxama yacaxüäxüçax ga uanügü.

Neemíaxü nimaxgüchaü

6 ¹Rü yema torü uanügü ga Chaübára rü Tobía rü yema Árabe ga Yechéü rü yema togü ga torü uanügü rü nüxü nacuáxchigagü nax wena chanamexëëxü ga yema íanearü poxeguxütapüx. Rü taxuxüma ga ngextá íyangoxnaxüwa rü nüxü chaxüpetü ga nax chachauxtaxü. Rü norü íäxgüxicatama nixí ga choxü taxuxü nax chanucuxü. ²Rü yemaçax ga yema chorü uanügü ga Chaübára rü Yechéü rü chauxütawa namugagü nax chomaxä nangutaquexegüxüçax nawa ga wüxi ga íane ga Ónuarü ngatexüwa yexmane. Natürü yema nagu naxínüexü nixí nax

yemaacü choxũ yamaxgüchaũxũ. ³Rü yexguma ga chomax rü yéma chanamugü ga duũxũgü nax namaxã nüxũ yanaxugüxũcax nax choma rü taxucürüwa yéma chaxũxũ yerü nataxüchi ga chorü puracü, rü changechica yerü chi yéma chaxũxgu rü yema puracü ga íchaxũxũ rü chi ínayachaxãchi. ⁴Rü ägümüciexpüxcüna nixĩ ga chauxcax yéma namugagüxũ, natürü ga choma rü noxriãcütama chanangãxũ. ⁵Rü yexguma ga nüma ga Chaũbára rü norü 5 expüxcüna wüxi ga norü duũxũmaxã chauxcax yéma namuga, rü yematama ore ga noxri chauxcax yéma namaxã namugaxũtama nixĩ ga nagu naxümatüxũ ga yema popera ga yéma chauxũtawa nangexũ. ⁶Rü yema popera rü ñaxũ nagu naxümatü: “Nua rü duũxũgütanüwa rü Yechéũxũtawa nüxũ taxĩnüe nax cuma rü ngẽma Yudífugümaxã nagu perüxĩnüexũ nax tama äëxgacüga pexĩnüexũ, rü ngẽmacax yixĩxũ nax ípenamexẽxũ i ngẽma naxtapüx ya yima íane. Rü ngëxgumarüxũ ta nüxũ chaxĩnüchiga nax cuma tá yixĩxũ i äëxgacü quixĩxũ. ⁷Rü cumax rü marü nüxũ cuxuneta i orearü uruũgü nax ngẽma naxunagügüxũcax nax cumax nax äëxgacü quixĩxũ i Yerucharéüwa, rü nüxũ yaxugüxũcax nax marü nayimaxũ ya äëxgacü i Yudáanewa. Rü ngẽma ore rü ngürüächí tá nüxũ naxĩny ya äëxgacü ya Artayére, rü ngẽmacax name i nua cuxü rü ngĩxã yigümaxã tidexagü”, ñanagürü ga yema popera. ⁸Rü yexguma ga chomax rü chanangãxũ rü ñachagürü: “Tama aixcüma nixĩ ga yema nüxũ cuxĩnüchigaxũ yerü yema rü

cumatama nagu curuxĩnümarexũ nixĩ”, ñachagürü. ⁹Rü yemaacü toxũ naxaxũnegü, yerü toxũ namuũexẽëchaũ nax nüxũ tarüchauexũcax nax tapuracüexũ. Natürü ga choma rü yexeraacü chanaxüama ga yema puracü.

.....

¹⁵Rü meama Elúarü tauemaciärü 25 ga ngunexũgu (setiẽmbre 25) nixĩ ga nagüxũ ga guma íanearü poxeguxũtapüx. Rü yema puracü rü meama 52 ga ngunexũ nagu tinge. ¹⁶Rü torü uanügu rü guxüma ga yema togü ga nachixüanecüãx ga torü ngaicamána yexmagüxũ rü nüxũ nacuáchigagü ga marü nax yanguxũ ga guma íanearü poxeguxũtapüx. Rü yemacax ga nümagü rü poraacü namuüe rü nixãneächitanü yerü nüxũ nicuãxächitanü ga yema puracü ga taxüxũ rü Tupanaarü ngüxẽëmaxã nax yanguxũ.

.....

Duũxũgü rü norü íanecax nawoego

7 ¹Rü yexguma marü naguxgu ga Yerucharéüarü poxeguxũtapüx rü nanucuxgu ga norü íãxgü, rü nüxũ naxunetagu ga íãxarü dauruũgü rü wiyaetanüxũgü rü Lebítanüxũgü ga chacherdótegüarü ngüxẽëruũgü ixigüxũ.

.....

⁷³Natürü yema chacherdótegü rü Lebítanüxũgü rü íãxarü dauruũgü rü wiyaetanüxũgü rü yema Tupanapatawa puracüexũ ga paxaächí irüngüexũ rü wüxichigü norü íanegüwa nixĩchigü wüxigu namaxã ga yema togü ga duũxũgü.

.....

**Tupanaarü mugü rü guxû ga
duûxûgüpeḡewa nüxû nadaumatüğü**

8 ¹Rü guma norü 7 ga tauemacügu (setiembre) rü guxûma ga yema duûxûgü ga marü norü ñanewa iyexmachigüxû rü wena Yerucharëcax nawoegu nax nüxû naxîniexûcax ga Tupanaarü ore. Rü yema ñanearü ngutaquexechica ga Ìax ga Dexágu äégaxûarü tōxmāxtawa yexmaxûgu nangutaquexegü. Rü ñuxûchi ga nüma ga duûxûgü rü chacherdóte ga Édraxû ñanagürüğü: “iËcü nua nange i ngëma Cori ya Tupanaarü mugüpane ga Moiché ümatüxû naxcax ga tórü oxigü ga Iraétanüxûgü!” ñanagürüğü. ²Rü nüma ga chacherdóte ga Édra rü yéma nanange ga yema Tupanaarü mugüpane napexewa ga yema duûxûgü ga yexma ngutaquexegüxû ga yatüxû rü ngexû rü ngextüxücügü rü pactügü. ³Rü exûwa inanaxügü rü ñuxmata tocuchiwa nangu nax duûxûgücax nüxû nadaumatüxû ga Tupanaarü mugü nawa ga yema ñanearü ngutaquexechica ga Ìax ga Dexágu äégaxûarü tōxmāxtawa yexmaxû. Rü guxûma ga duûxûgü rü meama inarixînie ga yema Tupanaarü mugü. ⁴Rü nüma ga chacherdóte ga Édra rü nachinagü nagu ga wüxi ga chinagüruxû ga mürapewanaxcax ga woetama yemaruxû yexma üxû. Rü norü tügü necüwaguama nachigü ga Matatía, rü Chéma, rü Anía, rü Uría, rü Ichía rü Maachía. Rü norü tōxwecüwaguama nachigü ga Pedaía, rü Michaé, rü Maquía, rü Achúü, rü Abadána, rü Chacaría rü Mechuráü.

.....

⁸Rü nümagü rü tagaäcü duûxûgücax nüxû nadaumatüğü ga yema Tupanaarü mugüpane. Rü ñuxûchi meama duûxûgümaxâ nanangoxëxë ga yema ore nax nüxû nacuaḡgüxûcax nax taxacüchiga yixîxû. ⁹Rü guxûma ga duûxûgü rü yexguma nüxû naxîniëgu ga yema Tupanaarü mugü rü naxauxe. Natürü ga choma ga äëxgacü ga Neemía, rü nümatama ga chacherdóte ga Édra, rü yema tomücügü ga Lebítanüxûgü rü tanataäxëxëxë ga yema duûxûgü, rü ñatagürüğü nüxû: “iTaxû i pengechaxügüxû rü pexauxexû! Erü ñoma i ngunexû rü woetama tórü Cori ya Tupanacax ítanaxüxüchi”, ñatagürüğü. ¹⁰Rü ñanagürü ta ga Édra: “iËcü mea peyachibüe rü bínu ya maixcuracü peyaxaxü rü tüxna pexu ya texé ya tüxû nataxúxe i tümaarü ñona nax wüxigu petaäxëgüxûcax! Erü ñoma i ngunexû rü woetama Cori ya Tupanacax ítanaxüxüchi. Rü ngëmacax tama name nax pengechaügüxû erü ngëma taäxë i tórü Cori ya Tupana tüxna äxû rü tórü poxüruxû nixî”, ñanagürü. ¹¹Rü yexgumarüxû ta ga nüma ga Lebítanüxûgü rü duûxûgümaxâ nüxû nixugüe rü ñanagürüğü: “Marütama nax pexauxexû. Erü ñoma i ngunexû rü woetama Cori ya Tupanacax ítanaxüxüchi”, ñanagürüğü. ¹²Rü yexguma ga nüma ga guxûma ga duûxûgü rü chibüwa rü axewa naxî rü namücügümaxâ nangaugü ga norü ñonagü. Rü yemaacü nanaxüchigagü ga yema ngunexû, yerü nüxû nicuaḡächitanü ga yema Édra nangüexëxëxû.

.....

**Édra rü Tupanamaxã nüxü nixu ga
Iraétanüxügüarü chixexügü**

9¹⁻²Rü gumatama tauemacüarü 24 ga ngunexügu rü nüma ga Iraétanüxügü rü nangutaquexegü nax naxaureexüçax. Rü nüxna nixigachi ga yema duüxügü ga tama Iraétanüxügü ixigüxü. Rü témüxü ga naxchirugu nicüxgü rü waixümütexe nügiëru nagünagügü. Rü yexma nachigüäcuma Tupanamaxã nüxü nixugüë ga noxrütama chixexügü rü nüxna nacuaxächie ga norü oxigüarü chixexügü rü ta. ³Rü nachicawatama nayexmagüyane rü tomaepüx ga ora ningegü ga nüxü nax naxinüexü ga Cori ya Tupanaarü mugü. Rü naétü to ga tomaepüx ga ora ningegü ga Tupanamaxã nüxü nax yaxugüexü ga norü chixexügü rü Tupanaxü nax yacuaxüügüxü. ⁴Rü yemawena ga yema Lebítanüxügü ga Yochué, rü Binúi, rü Caxmié, rü Chebanía, rü Búni, rü Cherebía, rü Báni rü Quenáni rü yema chinagüchicagu naxigü rü yéma tagaäcü Cori ya Tupanamaxã nidexagü. ⁵Rü ñuxüchi yema Lebítanüxügü ga Yochué, rü Caxmié, rü Binúi, rü Achaxnfá, rü Cherebía, rü Odía, rü Chebanía rü Petafa rü duüxügüxü ñanagürügü: “¡Écü, ipechigü rü nüxü picuaxüxügü ya Cori ya Tupana i guxüguma maxüctü! Rü naéga rü naxüüne rü guxüétüwa nangexma, rü ngëmacax name nixí i nüxü ticuaxüxügü”, ñanagürügü. ⁶Rü ñuxüchi ga nüma ga Édra rü nayumüxë rü ñanagürü: “Pa Tupanax, cuma nixí i Cori quixixü rü nataxuma i to. Rü cuma nixí ga cunaxüxü ga daxüguxü i naane,

rü ngëma daxüguxü i naaneétüwa ngëxmaxü rü guxüma i norü ëtagü. Rü cuma nixí ga cunaxüxü ga ñoma i naane, rü taxtügü, rü guxüma i taxacü i nawa ngëxmaxü. Rü cuma nixí i maxü nüxna cuxäxü i guxüma i ngëma maxëxü. Rü ngëmacax nixí i cuxü yacuaxüügüxü ya ëtagü ya dauxüwa ngëxmagüxü.

.....

⁹Cuma rü tüxü cudau ga ñuxäcü ngüxü nax tingegüxü ga torü oxigü ga Equítuanewa. Rü tüxü cuxinü ga nax taxauxëxü ga Már ga Dauchiüxücutüwa. ¹⁰Rü cuma rü Faraóüpexewa rü guxüma ga norü ngüxëëruügüpexewa, rü guxüma ga yema nachixüanecüäxgü ga duüxügüpexewa, rü cuyaxüchigüama ga taxü ga mexügü ga curü üünemaxä cuxüxü. Yerü nüxü cudau ga ñuxäcü totanüxügümaxä chixri inacuaxgüxü, rü ngëmacax cutachigaxü i ñuxmax.

.....

³⁴Natürü woo ga torü äëxgacügü rü yatügü ga tomaxä icuaxgüxü, rü chacherdótegü, rü woo ga torü oxigü rü taguma nayanguxëëgü ga curü mugü rü taguma naga naxinüë ga curü ucüxëgü ga namaxä nüxü quixuxü. ³⁵Rü yexguma torü oxigüna cunaxäxgu i ñaa naane nax noxrü yixixüçax, rü woo poraäcü nüxü curüngüxëë, natürü togumare narüxinüë. Rü woo nüxna nax cunaxäxü ga norü yemaxügü, rü woo naxmëxgu cunayixëxë ga ñaa nachixüane ga mea nanetü nawa yaexü, natürü taguma cuxü nicuaxüxügü, rü tama nüxü narüxoechaü ga nacüma ga chixexügü. ³⁶Rü dücax, rü ñaa tochixüane ga torü oxigüna cuxäxü nax

nagu natogüaxüçax ga nabü, rü ñuxma
rü ñaatama naanewa rü to i
nachixüanemexêwa tangexmagü. ³⁷Rü
guxâma i tomay, rü torü wocagü, rü
tonetügü rü ñuxma rü torü
chixexügügagu torü uanügü i
âëxgacügümexêwa tangexmagü, rü
nüma nanaxwaxexüâcü tomaxâ inacuax.
Rü ngêmacax i ñuxma rü poraâcü
tanaxixâchîâëtanü”, ñanagürü ga Édra
norü yumüxêwa.

**Iraétanüxügüarü âëxgacügü
rü Tupanamaxâ inaxunetägü
nax Tupanaarü mugüga
naxînüexüçax**

³⁸Rü yemacax ga guxâma ga toma rü
Tupanamaxâ nüxü tixu nax aixcüma tá
naga taxînüexü ga norü mugü. Rü
napexewa poperagu tanaxümatü ga
yema namaxâ nüxü tixuxü. Rü toma ga
âëxgacügü, rü Lebítanüxügü, rü
chacherdótegü rü toéga nagu
taxümatügü nax aixcüma tá
tayanguxêexü ga yema torü uneta.

.....

**Duüxügü rü to ga uneta
Tupanamaxâ nixugü**

10 ²⁸Rü toma tixügü ga yema
poperagu togü
taxümatüégagüxü naxçax ga guxüma ga
yema togü ga duüxügü ga
chacherdótegü, rü Lebítanüxügü, rü
Tupanapataarü îâxarü dauruügü, rü
wiyetanüxügü, rü yema
puracütanüxügü ga Tupanapatawa
puracüexü, rü guxüma ga yema togü ga
duüxügü ga wüxigu naxmaxgümaxâ rü
naxacügümaxâ Tupanacax nüxna
ixîgachitanüxü ga yema togü ga
nachixüanecüâx ga tama Tupanaxü
cuaxgüxü. ²⁹Rü guxâma ga toma rü mea
tanayauxgü ga yema uneta rü nüxü tixu
nax aixcüma tá mea naga taxînüexü i
ngêma Tupanaarü mugü rü ucuxêgü ga
nüma ya Tupana norü duü ga Moichéna
naxâxü. ³⁰Rü wüxigu nagu tarüxînüe rü
tama tanaxwaxe i toxocügü rü tonegü
rü ngêma duüxügü i tama Iraétanüxü
ixîxümaxâ nixâte rüexna nixâxmax.

.....